

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

**СИЛАБУС
ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**

«АТЕСТАЦІЯ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)
Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
Спеціальність 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Спеціалізація: 014.12 (Образотворче мистецтво)
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1
від «4» вересня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Атестація
Викладач (-і)	Тимків Богдан Михайлович
Контактний телефон Викладача	+38 0500500951
E-mail викладача	bohdan.tymkiv@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді кафедри. Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту або на платформі Zoom.
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Зміст освітнього компоненту «Атестація» забезпечується освітньою програмою за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти спеціальності 014. 12 – Середня освіта. "Образотворче мистецтво".</p> <p>Атестація належить до обов'язкових дисциплін і має вагомий вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвиток його здібностей у педагогічній діяльності.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Атестація випускників освітньої програми «Середня освіта (Образотворче мистецтво)» проводиться у формі Комплексного кваліфікаційного екзамену (історія образотворчого мистецтва; педагогіка; методики викладання образотворчого мистецтва; аналіз та захист кваліфікаційної (творчої) роботи). Атестація завершується виданням документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації «Бакалавр середньої освіти (Образотворче мистецтво)», професійної кваліфікації «Вчитель образотворчого мистецтва закладу загальної середньої освіти». Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p> <p>Для проведення атестації випускників створюються Екзаменаційна комісія, термін повноважень якої становить один календарний рік.</p> <p>Кваліфікаційна робота здобувача рівня вищої освіти бакалавра зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) спеціалізації 014.12 Образотворче мистецтво є самостійною кваліфікаційною роботою, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної й варіативної складових освітніх програм підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та формою контролю, набутих студентом у процесі навчання інтегрованих знань, умінь і навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків.</p> <p>Кваліфікаційна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти виконується державною мовою у вигляді пояснюючої записки до творчої роботи в матеріалі. Стан готовності кваліфікаційної роботи здобувача рівня вищої освіти бакалавра до захисту визначається науковим керівником. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем вищої освіти завдань з підготовки дипломної роботи. До захисту допускаються кваліфікаційна робота, виконана здобувачем рівня вищої освіти бакалавра</p>	

самостійно із дотриманням принципів академічної доброчесності. Положення про запобігання академічному плагиату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>)

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчої та освітньої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

ЗК 1. Здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською – державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні і на практиці; здатність використовувати засоби художньої виразності у сучасному полікультурному просторі.

ЗК 2. Здатність отримувати і передавати професійну інформацію іноземною мовою з метою міжкультурного спілкування.

ЗК 3. Здатність до впевненого та, водночас, критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел.

ЗК 4. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію в загальноосвітньому процесі, працювати в команді з дотриманням етичних норм і цінностей сучасного мультикультурного суспільства, діяти соціально відповідально, толерантно та коректно.

ЗК 5. Здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчально-виховному процесі.

ЗК 7. Здатність забезпечувати особисту та групову відповідальність за дотримання виконавської дисципліни, вміння визначати і наполегливо реалізовувати поставлені завдання і взяті зобов'язання.

Фахові компетентності.

ФК 1. Здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі.

ФК 2. Володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу.

ФК 3. Здатність до практичної та оцінної художньої діяльності.

ФК 4. Здатність володіти операційною системою Windows, як засобом управління інформацією, а також видами комп'ютерної графіки, растровими графічними та векторними редакторами.

ФК 5. Здатність використання комп'ютерних технологій у процесі виконання творчих завдань.

ФК 6. Здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості.

ФК 7. Здатність планувати процес навчання образотворчого мистецтва у загальноосвітній школі та у позашкільних закладах, забезпечувати його реалізацію та оцінку отриманих результатів.

ФК 8. Здатність до організації і проведення позаурочної та позакласної роботи (вихід на пленер, екскурсії в музейні установи, участь у мистецьких проектах, майстер-класах, виставках).

ФК 9. Здатність до застосування в освітньому процесі сучасних художньо-педагогічних технологій.

ФК 10. Здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості.

ФК 11. Здатність до виявлення творчих здібностей дитини, засобами діагностики навчальних та художньо-творчих досягнень учнів та прогнозування їх особистісного розвитку.

ФК 12. Здатність застосовувати образотворче мистецтво як засіб естетичного виховання

школярів.

ФК 13. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості оволодіння основами образотворчості в закладах загальної середньої та позашкільної освіти з образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва, початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладах з поглибленим вивченням образотворчого мистецтва.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Вміння вирішувати нестандартні проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки.

ПРН 2. Вміння провадити урочну (класну) та позаурочну діяльність з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

ПРН 3. Знання етапності процесу формування уявлень про сутність, види та жанри мистецтва; оперування системою мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах.

ПРН 4. Знання шляхів розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду, опанування художніми вміннями та навичками з метою повноцінної практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності.

ПРН 5. Вміння використовувати власні знання в процесі освітньо-практичної діяльності.

ПРН 6. Формування художньої компетентності школяра: знання, уміння, досвід, особистісні якості для успішної художньої діяльності усвідомлюючи відповідальність за її результати.

ПРН 7. Володіння ручними та механізованими інструментами, пристроями, обладнанням, здатність до виконання основних технологічних операцій у відповідності з обраним матеріалом та технікою виконання.

ПРН 8. Формування емоційно-естетичного рівня, культури почуттів, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва.

ПРН 9. Розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти розвинену особистість.

ПРН 10. Уміння застосувати у професійній діяльності фундаментальні знання з комп'ютерних технологій.

ПРН 11. Уміння використовувати педагогічні технології у навчально-виховному процесі; розробляти уроки та навчальні заняття відповідно до обраної технології навчання.

ПРН 12. Уміння здійснювати усний, письмовий та тестовий контроль на заняттях, планування та корекцію результатів навчання, творчого розвитку; вести облік результатів контролю знань, умінь та навичок.

ПРН 13. Здатність керувати художньо-творчою діяльністю учнів, враховуючи їх вікові та індивідуальні можливості, спонукати до самореалізації та самовдосконалення.

ПРН 14. Здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості вивчення учнями образотворчого мистецтва в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

1. Структура освітнього компонента

№	Тема	Термін виконання	Кількість годин
1.	Вибір та остаточне затвердження теми кваліфікаційної роботи, отримання завдання на її виконання на кафедрі	Не пізніше 20 жовтня поточного року	2
2.	Пошук та опрацювання першоджерел і наукової літератури з написання робочих варіантів текстів пояснюючої записки до виконання творчої практичної роботи.	Згідно графіку, визначеного в завданні на підготовку пояснюючої записки до виконання творчої практичної роботи	60
3.	Консультації з науковим керівником т з теми практичної творчої роботи	Впродовж навчання	18
4.	Попередній перегляд пояснюючої записки та творчої практичної роботи. на засіданні кафедри	Квітень поточного року	2
5.	Ознайомлення з Графіком	Не пізніше, ніж за місяць до початку роботи ЕК	2

	комплексного кваліфікаційного екзамену (історія образотворчого мистецтва; педагогіка; методики викладання образотворчого мистецтва; аналіз та захист кваліфікаційної (творчої) роботи).		
6.	Консультації перед проведенням комплексного кваліфікаційного екзамену	Травень поточного року	4
7.	Проведенням комплексного кваліфікаційного екзамену	Червень поточного року	2

2. Система оцінювання освітнього компонента

Кількість балів	Критерії оцінювання
1-20	Творча робота
17-20	виразність, оригінальність задуму, унікальність творчого підходу до композиційного вирішення, досконале володіння засобами художньої виразності та технологією виконання, якісне оформлення твору
13-16	оригінальність окремих аспектів задуму, достатньо творчий підхід до композиційного вирішення, належне володіння засобами художньої виразності та технологією виконання, якісне оформлення твору
9-12	тривіальність задуму, недостатньо творчий підхід до композиційного вирішення, при цьому студент демонструє достатнє володіння засобами художньої виразності та технологією виконання, належно оформив твір

1-8	невдалий задум, відсутність творчого підходу до композиційного вирішення, недостатнє володіння засобами художньої виразності та технологією виконання, неякісне оформлення твору
1-15	Пояснювальна записка до бакалаврської роботи
13-15	повна відповідність змісту пояснювальної записки темі роботи; повне дотримання норм наукової культури, грамотності написання тексту і вимог до оформлення; повноцінне використання джерельної бази; аргументоване формулювання висновків; систематизоване представлення ілюстративного матеріалу, його якісне та ефектне оформлення
10-12	відповідність змісту пояснювальної записки темі роботи; дотримання норм наукової культури і грамотності написання тексту, вимог до оформлення; повноцінне використання джерельної бази; вдале формулювання висновків; систематизоване представлення ілюстративного матеріалу, його якісне оформлення
7-9	достатня відповідність змісту пояснювальної записки темі творчої кваліфікаційної роботи; неповне дотримання норм наукової культури написання тексту, вимог до оформлення;

	неповноцінне використання джерельної бази; недостатньо аргументоване формулювання висновків; недостатньо систематизоване представлення ілюстративного матеріалу, його неналежне оформлення
1-6	невідповідність змісту пояснювальної записки обраній темі; порушення норм наукової культури і грамотності написання тексту, вимог до оформлення; неповноцінне використання джерельної бази; неаргументоване формулювання висновків; випадковість та неякісне оформлення ілюстративного матеріалу

1-5	Діяльність під час виконання кваліфікаційної роботи
5	високий рівень самостійності планування та виконання кваліфікаційної роботи, дотримання графіка її виконання, наявність позитивного відгуку керівника та високої оцінки роботи рецензентом

4	належний рівень самостійності планування та виконання кваліфікаційної роботи, однак неповне дотримання графіка її виконання, наявність позитивного відгуку керівника та позитивної оцінки роботи рецензентом
3	низький рівень самостійності планування та виконання кваліфікаційної роботи, недотримання графіка її виконання, наявність позитивного відгуку керівника та низької оцінки роботи рецензентом
1-2	несамостійність та несвоєчасність планування та виконання кваліфікаційної роботи, негативний відгук керівника та негативна оцінка роботи рецензентом

Навчання оцінюється за 100 бальною шкалою.

Шкала оцінювання			
Університетська	Національна		Шкала ЄКТС
90-100	5	відмінно	A
80-89	4	добре	B
70-79			C
60-69	3	задовільно	D
50-59			E
26-49	2	Незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
1-25		Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf

Курс	IV		
Вид роботи	Бакалаврська кваліфікаційна робота		
Характер роботи	Навчально-творча робота з пояснювальною запискою методичного характеру		
Структура роботи			
1.	Творча робота	Творча робота	
2.	Рукопис	Пояснювальна записка	
	2.1.	Обсяг	30-35
	2.2.	Назва	Назва виду мистецтва (жанру, історичного періоду, імені митця, техніки) і методика його вивчення (створення відповідного образу) зі школярами

	2.3.	Вступ	Актуальність, мета, завдання, об'єкт, предмет, структура роботи
	2.4.	Основна частина	Розділи 1,2
		Розділ 1.	Мистецтвознавчі аспекти обраної теми.
	1.1.		Дефініції та структура обраного виду мистецтва (жанру, історичного періоду до якого належить митець). Історична довідка про обраний вид мистецтва (жанр, стиль, творчість митця, техніку)
	1.2.		Матеріалознавчий аспект виконання творів обраного виду мистецтва (жанру, стилю, техніки).
		Розділ 2.	Методичні основи вивчення обраного виду мистецтва (жанру, історичного періоду, творчості митця, техніки) узагальноосвітніх закладах.
	2.1.		Аналіз досвіду вивчення обраного виду мистецтва (жанру, історичного періоду, творчості митця, техніки) у закладах загальної або позашкільної освіти.
	2.2.		Пропозиції щодо вивчення (створення відповідного образу) обраного виду мистецтва (жанру, історичного періоду, творчості митця, техніки) у закладах загальної або позашкільної освіти. Опис технології виконання практичних завдань з обраної теми на уроках образотворчого мистецтва або заняттях гуртка.
	2.5.	Висновки	Результати виконання визначених завдань
3.		Додаткові компоненти	1. Тематичний план уроків або програма гуртка за обраною темою. 2. Презентація навчального характеру уроків образотворчого мистецтва або занять гуртка. 3. Авторські зразки до практичних завдань за тематичним планом.

3. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, комп'ютери та інше
<p style="text-align: center;">Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович Є., Захарчук-Чугай Р., Станкевич М. Декоративно-прикладне мистецтво. Лмдсд, 1992. 264 с. 2. Веретко О. І., Сенік М. М. Декоративно-ужиткове мистецтво (художнє ткацтво) : навчально-методичний посібник / за ред. проф. Б.М.Тимківа. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2020. 144 с. 3. Голод І. В. Міське ремесло Західної України XVI-XVIII століть. Львів: ЛАМ, 1994. 136 с. 4. Гринюк М., Вах І. Косівщина мистецька. Косів: Колірdruk, 2003. 107 с. 5. Гурська А. С. Мова та граматики українського орнаменту: навч.-метод. посіб. / Київ. Альтернативи, 2003. 144с. 6. Декоративно-ужиткове мистецтво: словник у 2 т. / [за ред.. Я.П.Запаска]. Львів: Афіша, 2000. – Т. 1. 2000. 363 с.; Т. 2. 2000. 399 с. 7. Декоративно-прикладне мистецтво з практикумом у навчальних майстернях: [метод. рек. для студ. худ.-граф. фак.. пед інститутів, учнів., пед. училищ, учителів образ. м-тва і худ. праці]. – Ч. 6 / укл. Є. А. Антонович, Р. В. Чугай. Київ. РУМК, 1991. 60 с. 8. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках „великого стилю”. Київ. Либідь, 2005. 9. Никорак О.І. Українська народна тканина ХІХ-ХХ ст.: Типологія, локалізація, художні особливості. Частина І. Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України). Львів : Національна Академія наук України: Інститут народознавства, 2004, 584 с., іл. 10. Орел Л. Українські рушники. Львів, Кальварія 2003. 232 с. 11. Селівачов М.Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). Київ : Редакція вісника «Ант», 2005.— ХVІ, 400 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Декоративно-ужиткове мистецтво: Словник: У 2 т. Афіша, 2000. Т. І. - 363с.;Т. 2. – 399 с. 2. Запаско Я. П., Білик В. І., Голод І. В., Лупій С. П., Стельмашук Г. Г., Шмагалю Р. Т. Нариси з історії зарубіжного декоративно-прикладного мистецтва. Київ, ІСДО, 1995. 3. Курилич М. Гуцульський орнамент. Київ. ЛК Майстер, УВЙ, 2001. 127 с. 4. Сасенко Н. Сасенко О. До становлення і розвитку українського монументально-декоративного мистецтва ХХ століття. Київ, Вид-во Ім. Олени Теліги, 2003. 558с. 5. Скрипник Г. А. Етнографічні музеї України. Київ, Наук, думка, 1989. 303 с.	

Академічна доброчесність

Політику, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: 1. Положенні про запобіганні академічному плагіату (нова редакція

)у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника:

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/04/nova-redaktsiia-polozhennia-pro-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu.pdf>

метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1. Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності (нова редакція), <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи;
2. Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція), <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf>, в якому принцип академічної

	<p>доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади.</p>
--	--

Викладач: професор Тимків Б.М.